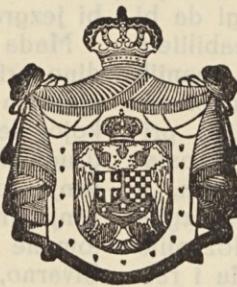

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ŽAŠTITU

Klasa 21 (9)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Maja 1931.

PATENTNI SPIS BR. 7960

International Standard Electric Corporation, New-York,
Delaware, U. S. A.

Poboljšanje u postupku za proizvodnju magnetnih jezgra.

Prijava od 20. juna 1929.

Važi od 1. oktobra 1930.

Traženo pravo prvenstva od 4. oktobra 1928. (Engleska).

Ovaj se pronalazak odnosi na proizvodnju magnetnih jezgra i to onog tipa, u kojima se usitnjeni magnetni delići, izmešani sa kakvim izolujućim materijalom, presuju u pogodne oblike.

Pri ovakvoj izradi potrebno je upotrebiti srazmerno velike pritiske, da bi se do bilo jezgro sa velikim permeabilitetom, i ako je magnetni materijal takve prirode, da je njegov permeabilitet osetljiv prema raznim naprezanjima, nailazi se na mnogo problema u pogledu prerade, nuzgrednih sastojaka i uslova za proizvodnju najzadovoljavajuće mešavine i tipa jezgra. Ovo se najbolje daje primetili tamo, gde se upotrebljava magnetni materijal poznat kao nikel-gvozdena legura, jer, i ako je ova legura sposobna da se u njoj izazove krajnje veliki permeabilitet, ovaj permeabilitet se može vrlo osećno smanjiti mehaničkim naprezanjem legure. Prema tome, mada se mora upotrebiti srazmerno veliki prilisak, magnetni delići u dovršenom jezgru moraju biti, za vreme i posle naknadne toplotne prerade — odgrejavanja — što je moguće više oslobođeni svakog unutrašnjeg naprezanja.

Jedna od odlika ovog pronalaska jeste da se preinačuje fizička karakteristika izolujućeg materijala upotrebljenog u jezgru i to između postupka presovanja i postupka odgrejavanja magnetnog jezgra.

Ovo preinačenje karakteristike može se postići izlažući magnetno jezgro, posle postupka presovanja ali pre završnog odgrejavanja, kakvom fluidu i to za dovoljno dugačko vreme da se može dobiti željena promena u karakteristici izolujućeg materijala.

U najradijem obliku izvođenja ovog pronalaska, upotrebljava se takav fluid, koji se delimično može upiti u izolujući materijal i učiniti da isti nabubri, a koji se može, za vreme narednog toplotnog treširanja — odgrejavanja — bilo potpuno, bilo makar delimično ukloniti iz izolujućeg materijala. Ako se u izolujućem materijalu nalazi hromna kiselina i natrijum silikat, ili samo natrijum silikat ili kakva druga tome slična hidroskopna materija, upotrebljeni fluid može biti obična voda, vodena para ili vlažna atmosfera. U ovom slučaju potrebno bi bilo da se jezgra dobro osuše pre nego što se podvrgnu toplotnoj preradi — odgrevanju. Magnetna jezgra načinjena prema ovom pronalasku nađena su da imaju vrlo male gubiške usled histerizisa, a ovim se pronalaskom takođe omogućava mnogo lakša kontrola permeabiliteta u dovršenom jezgru.

Veruje se da poboljšanje dolazi usled smanjenja mehaničkog naprezanja magnetnih delića u toplotno preradenom jezgru. Razmatrajući delovanje pri presovanju vidi

se da se delići za vreme presovanja permanentno deformišu izgњeće tako, da mogu ležati tesno jedan uz drugog. Magnetni delići ne mogu se inače, bez deformacije, uglaviti toliko tesno jedan uz drugi da bi mogli dati željene vrednosti permeabiliteta dovršenim jezgrima. Upotrebom manjih pritisaka, proizvelo bi se manje naprezanje, ali ni delići ne bi bili dovoljno prijavljeni međusobno, usled čega bi ostalo dosta praznog mesta između njih, a otuda bi permeabilitet bio smanjen. Izgledalo je da ako bi se delićima dozvolilo da se posle presovanja malo razdiđu i razmaknu te time dobiju više slobode za kretanje, da bi se i mehaničko naprezanje smanjilo. Prema tome, izazivajući izolujući materijal da na sebe primi ovu ulogu razmicanja, dobijeno je poboljšano jezgro.

Pronalazak se može privoditi u delo na sledeći način:

Pripremi se magnetna prašina od legure u kojoj se nalazi oko 80% nikla a ostatak sačinjava gvožđe. Poželjno je da se delići ove legure „odgreju“ — omekšaju topotom — pre dalje prerade. Odgrejani delići izmešaju se tada sa hromnom kiselinom, natrijum silikatom i talkom na već poznati način. Tako dobijena mešavina kompresuje se u željeni oblik jezgra. Dobijeno jezgro ostavi se da slobodno visi u atmosferi tačno određene vlažnosti i za jedno izvesno određeno vreme. Opšte uzevši, sagorevanje jezgra mnogo je brže u koliko se vlažnost atmosfere povećava, ali izgleda da se ne dobija nikakvo preimstvo upotrebljavajući atmosferu veće vlažnosti od vodenom parom zasićenog vazduha na običnoj sobnoj temperaturi.

Dobri rezultati su dobijeni ostavljajući prstenasta jezgra da sagorevaju 18 časova u jednom zašvorenem sudu u kome je vazduh održavan u vodenom parom na zasićenom stanju na običnoj sobnoj temperaturi. Merenja, koja su načinjena na jednoj tipičnoj količini prstenastih jezgra prerađenih na ovaj način, pokazala su da ta jezgra imaju gubitke od 68.4 oma/henry, kada su bili probani na učestanost od 3000 perioda na sekundu. Slična jezgra imaju isti permeabilitet, ali ako nisu sazreli na gore opisani način, pokazivali su gubitke od 89.1 oma/henry pri probama pod istim okolnostima.

Prema tome, ovakvim sazrevanjem postiže se smanjenje u gubitcima u jezgru od 23,3%.

Umeto što bi se sazrevanje vršilo u vlažnom vazduhu, jezgra se mogu staviti i u vodu, čime se ide do krajnjih granica vlažnosti. Uticaj ovakvog postupanja isti je kao i da su jezgra bili držana u vazduhu

zasićenom vodenom parom na sobnoj temperaturi, ali se dovodi u opasnost mehanička jačina jezgra. Pri ovakovom postupanju mora se обратити velika pažnja da se ne bi jezgra od vode raspala.

Mada je ovaj pronalazak bio opisan jedino primera radi sa specifičnim naznačenjem izolujućeg materijala i sredine u kojoj se sazrevanje vrši, jasno je da se i drugi izolujući materijal i sredine za sazrevanje, odnosno, fluidi u kojima se sazrevanje vrši, mogu upotrebiti a da se pri tom ne odstupi od duha ovog pronalaska. Stvarno, može se upotrebiti skoro ma koji izolujući materijal čije se fizičke osobine mogu promeniti potapanjem u kakav pogodan i odgovarajući fluid između postupka presovanja i narednog topotnog omekšavanja — odgrejavanja.

Isto tako, mada je pronalazak bio opisan sa naročitim obzirom na magnetna jezgra i njihovu proizvodnju, jasno je da se ovaj pronalazak može upotrebiti i za proizvodnju sklopova i struktura ma kojeg drugog oblika, koji se prave presovanjem sitno razdrobljenog izolovanog magnetnog materijala, odnosno, njegovih sitnih međusobno izolovanih delića.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za proizvodnju magnetnih struktura ili jezgra naznačen time, što se sitni delići magnetnog materijala međusobno izoluju, zatim se presuju u pogodne oblike, nakon čega se promene fizičke osobine izolujućeg materijala pa se zatim proizvod podvrgne topotnoj preradi.

2. Postupak za proizvodnju magnetnih struktura ili jezgra, načinjenih od sitnih magnetnih delića izolovanog jedan od drugog, naznačen time, što se jezgro, posle presovanja a pre izlaganja topotnoj preradi, podvrgne uticaju izvesnog fluida dok se fizičke osobine izolujućeg materijala vidno ne preinake, usled čega se magnetna karakteristika, koja se dobija pri završnom topotnom tretiranju, može do potpunosti razviti.

3. Postupak za proizvodnju magnetnih struktura ili jezgra, naznačen time, što se delići magnetnog materijala izoluju jedan od drugog, što se ta mešavina presuje do u željeni oblik, što se dobijeno jezgro podvrgne uticaju izvesnog fluida, koji prouzrokuje nabubrivanje izolujućeg materijala i što se najzad jezgro izloži topotnoj preradi.

4. Postupak prema ma kojem od prethodnih zahteva, naznačen time, što se učini da, posle presovanja, izolujući materijal nabubri usled upijanja izvesnog fluida, ko-

ji se ispušta i oslobađa, makar i delimično, za vreme naredne toploćne prerade.

5. Postupak prema ma kojem od pretходnih zahteva, naznačen time, što se izolujući materijal sastoji ili sadrži od kakve higroskopne materije, i što se presovano jezgro izloži, pre podvrgavanja toploćnoj preradi, uticaju vlažne atmosfere, vode ili vodene pare.

6. Postupak prema zahtevu 5, naznačen time, što se dobijeno jezgro osuši pre toploćne prerade (odgrejavanja).

7. Postupak prema zahtevu 5 ili 6, naznačen time, što se izolujući materijel sastoji ili sadrži hromnu kiselinu i natrijum silikat, ili samo ovaj poslednji, sa ili bez dodatka talka.

8. Postupak prema zahtevima 1 do 7, naznačen time, što se pomenuti materijal sastoji od legure nikla i gvožđa i to najradije od legure koja sadrži oko 80%, nikla.

